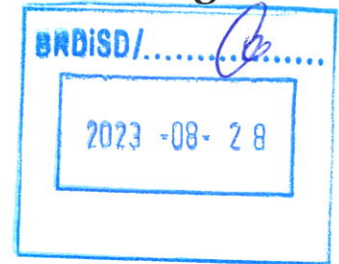

Recenzja pracy doktorskiej dorobku konserwatorskiego i artystycznego Pana mgr Piotra Zambrzyckiego w związku z wszczętym postępowaniem nadanie stopnia naukowego doktora sztuki

Pan Piotr Zambrzycki po ukończeniu Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w klasie o specjalności "Wystawiennictwo", przez kilka lat zajmuje się pracą w biurach projektów realizując wystawy promujące reklamy znaków firmowych i logotypów. Projekty te były prezentowane na wielu targach handlowych w kraju i za granicą.

W latach 1982-1988 studiował na Wydziale Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki w ASP w Warszawie o specjalizacji: konserwacja rzeźby i elementów architektonicznych, gdzie uzyskał dyplom magistra sztuki.

Od 1995 roku zostaje zatrudniony na Wydziale w "Laboratorium technik dokumentacyjnych i badań fizycznych" pełniąc funkcję starszego referenta, a później specjalisty.

Od 2007 roku pracuje w Międzyuczelnianym Instytucie Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki, gdzie pozostaje do chwili obecnej. Pełni tam funkcję głównego specjalisty oraz sekretarza naukowego.

W latach 2012-2017 był zatrudniony w Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie na stanowisku kierownika działu konserwacji i głównego konserwatora.

Przedstawiona do recenzji praca doktorska pt. "Prowincjonalny warsztat kamieniarski okresu rzymskiego miasta Antiphrae/Leukaspis w Egipcie i Novae Bułgaria – cechy wspólne i różne" zawiera dwie części.

Pierwsza część zawarta na 289 stronach poza wstępem posiada VII rozdziałów, wnioski końcowe, summary, bibliografię, spis ilustracji i słownik terminów. Część druga pracy to załączniki – raporty z badań specjalistycznych i terenowych.

Głównym tematem przewodnim tej pracy jest autorskie przedstawienie i zapoznanie z antycznymi technikami kamieniarskimi okresu rzymskiego dwóch miast Antiphrae/Leukaspis obecnie Marina el Alamein w Egipcie i Novae w Bułgarii. Prace archeologiczne mają podobne cechy, a rozwój ich przypada na okres I-III w n.e. i charakteryzuje się oddziaływaniem odrębnych kultur.

Praca składa się z siedmiu rozdziałów:

- historia miasta Antipharae/Leukaspis lokalizacja i jego układ urbanistyczny
- typy budowli, konstrukcji murów i dekoracji architektonicznych
- typy narzędzi stosowanych w pracowniach imperium rzymskiego na terenie Egiptu, Rzymu i Grecji
- typy narzędzi kamieniarskich użytych w antycznym mieście obecnie Marina el Alamein w Egipcie
- techniki kamieniarskie wykonania budowli i ich dekoracji
- przykłady zastosowania technik kamieniarskich w architekturze stanowiska archeologicznego w Novae w Bułgarii
- cechy wspólne i różnice zastosowanych technik kamieniarskich prowincji rzymskich I i II wieku na przykładzie miast Marina el Alamein i Novae.

W I rozdziale autor przedstawił historię miasta Antipharae/Leukaspis i jego założenia urbanistycznego oraz typologii budowli i dekoracji architektonicznych.

W kolejnym rozdziale przedstawiono zastosowanie różnych typów narzędzi na terenie imperium rzymskiego okresu od I-II wieku n.e. na terenach Egiptu, Rzymu i Grecji. Przedstawiono technologię i grupy narzędzi w poszczególnych krajach.

Dla sprecyzowania lepszej czytelności sporządzono także katalog narzędzi kamieniarskich stosowanych w Polsce, porównując je z wykazem miar antycznych.

W rozdziale IV zawarto opis narzędzi (wg autora), jakich używano na terenie antycznego miasta. Ważnym tu i zasadnym było dokonanie statystycznej analizy, powodującej prawidłowe stawianie wniosków.

Z kolei w rozdziale V przedstawiono opis reprezentowanych technik kamieniarskich, technologii wykonania budowli i ich dekoracji oraz grobowców.

Rozdział VI to ogólna charakterystyka budowli i dekoracji, technik kamieniarskich w Novae w Bułgarii. Kończąc wnioskami z wyników terenowych badań archeologicznych.

W ostatnim rozdziale VII autor dokonuje porównania obu miejsc cech wspólnych i różnic użytych technik i technologii kamieniarskich, kończąc i podsumowując wnioskami.

Część druga pracy zawiera "Pięć załączników" dotyczących badań petrograficznych i chemicznych, skład ich zapraw z terenu Antiphrae/Leukaspis oraz stanowisk archeologicznych:

- techniki kamieniarskie wykonania budowli i ich dekoracji w Egipcie i Bułgarii

- testy narzędzi kamieniarskich z użyciem miejscowego kamienia wapiennego z okolic Marina el Alamein w Egipcie i Novae w Bułgarii.

W załączniku końcowym V przedstawiono przykłady kopii technologicznych z detalu architektonicznego.

Praca doktorska Pana Piotra Zambrzyckiego jako konstrukcja przedstawionych zagadnień związanych z technikami i narzędziami kamieniarskimi dla typów architektury na terenie antycznego miasta Antipharae/Leukaspis w Egipcie i Novae w Bułgarii, dokumentuje ogromny materiał poznawczy przy wielkim i dużym zaangażowaniu autora.

Sądzę, że obecność Pana Piotra Zambrzyckiego w obu stanowiskach archeologicznych dała mu możliwość osiągnięcia ogromnego doświadczenia i wiedzy zawodowej, którą świadomie i profesjonalnie wykorzystał w swojej dysertacji.

Począwszy od skatalogowanych danych ze studiów historycznych i ikonograficznych dotyczących stanowisk w Egipcie i Bułgarii, typologicznie zestawienie narzędzi stosowanych w antyku oraz jego opracowanie w postaci katalogu. Dokonano analizy porównawczej obu stanowisk prac naukowo-badawczych, analiz laboratoryjnych (pięć załączników).

Przedstawiona praca doktorska Pana Piotra Zambrzyckiego stanowi bardzo ważny materiał wiedzy komplementarnej w takiej dziedzinie jakim jest rzemiosło kamieniarskie czasów antycznych, dokładny katalog narzędzi i metod, jakimi pracowali ówcześni kamieniarze.

Zgromadzony bogaty materiał badawczo-poznawczy potwierdza czym mogą być proste narzędzia kamieniarsko-rzeźbiarskie w tworzeniu historii kultury, nie tylko w czasach antycznych, ale także bogactwem poznania prawdy w świecie rzeczywistym. Dzięki znaczeniu architektury i rzeźby w sztuce oraz ich rola użytkowa stanowi niezwykle cenny materiał porównawczy, jak i naukowy.

Praca zawodowa Pana Piotra Zambrzyckiego oraz jego zainteresowania i poszukiwania nowych wyzwań na polu konserwatorsko-artystycznym trwają od 26 lat. Na szczególną uwagę zasługuje jego działalność związana z konserwacją zabytków i stanowisk archeologicznych za granicą, a w szczególności w Egipcie, Bułgarii, Gruzji, Ukrainie i Litwie. Właśnie w Litwie pracował przy konserwacji zabytkowych nagrobków na cmentarzu "Stara Rossa" w Wilnie. Przez okres 5 lat był powołany na stanowisko głównego konserwatora w Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie.

Ta wieloletnia praktyka zawodowa i artystyczna nie przeszkadza mu w działalności dydaktycznej prowadzonej na Wydziale Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki, jak i Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.

Miałem możliwość i sposobność, a również przyjemność obserwować jego pracę na naszym Wydziale. Był moim studentem, a potem magistrem i absolwentem, a w końcu zostaje tak potrzebnym pracownikiem Wydziału. Prowadzi zajęcia (ćwiczenia) ze studentami I,II i III roku oraz szkolenia uczestników programów Erasmus i Gaude Polonae.

Od 2007 roku jest pracownikiem Międzyuczelnianego Instytutu Konserwacji Dzieł Sztuki na stanowisku specjalisty i sekretarza naukowego. Jego aktywność przejawia się w rozwijaniu projektów badawczych Instytutu m.in. projektu "Pogotowia Konserwatorskiego" realizowanego przez Akademię Sztuk Pięknych w Warszawie, a także za granicą.

Dorobek Pana Piotra Zambrzyckiego jest postrzegany przez władze Wydziału i Uczelni jako cenny wkład jego wiedzy, zaangażowania i odpowiedzialności na rzecz całej społeczności akademickiej. Efektem tego może być przyznanie mu wiele nagród i wyróżnień:

- nagroda rektora ASP w Warszawie w 2012 roku
- medal 100-lecia ASP w Warszawie w 2005 roku
- nagroda dyrektora Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie w 2012, 2013 i 2015 roku
- medal (Gloria Artis – brązowy) przyznany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Pan Piotr jest również organizatorem wystaw międzynarodowych uwieczniających osiągnięcia i dorobek Instytutu Konserwatorskiego.

Uzupełnia swoją twórczość plastyczną poprzez fotografię artystyczną, rzeźbę i rysunek.

Wieloletni dorobek konserwatorski, badawczy, naukowy jest także doceniany przez pracowników i studentów Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł sztuki.

Przedstawiona do recenzji dysertacja wraz z wieloletnim dorobkiem konserwatorskim w pełni nobilituje i spełnia warunki do nadania tytułu naukowego doktora sztuki.

prof. Jerzy Nowosielski

Warszawa, sierpień 2023 r